

Nr 218

Av herr Eliasson och herr Andersson, Torsten, *angående utlämnande av vissa lån utan hinder av gällande kreditrestriktioner.*

Det torde vara obestriddligt att den skärpta kreditpolitiken drabbar i synnerhet de mindre företagen med deras begränsade förmåga till självfinansiering. Med hänsyn till detta förhållande är det särskilt angeläget att de lånebelopp, som genom statlig kreditgaranti ställes till förfogande för de mindre företagen inom hantverk, industri, jordbruk och trädgårdsnäring, också i sin helhet och utan tidsödande underhandlingar med olika kreditinstitut kan utnyttjas. Ifrågavarande garantilån har ju tillkommit i syfte att främja den mindre företagsamheten och underlätta en ur många synpunkter synnerligen önskvärd lokalisering av näringslivet.

Vi vill därför föreslå, att utlämnande av ifrågavarande lån med statlig kreditgaranti möjliggöres inom de fastställda ramarna utan hinder av gällande kreditrestriktioner. Detta spörsmål bör enligt vår mening snarast möjligt bli föremål för överläggningar mellan riksbanken och kreditinstitutet.

Vi är väl medvetna om att mot detta förslag den invändningen kan göras, att man vid en kreditåtstramning icke bör ge företrädesrätt åt vissa låneanspråk, samt att ramarna för dessa statliga kreditgarantilån är relativt begränsade med hänsyn till det totala kreditbehovet inom ifrågavarande delar av näringslivet. Häremot kan dock anföras, att en prioritering av vissa krediter redan nu förekommer. Vi syftar här på bostadsbyggandet, som vid överläggningarna mellan riksbanken och de olika kreditinstitutet, ansetts böra tillförsäkras förhandsrätt till krediter. Då bostadsbyggandet fått prioritet för sitt kreditbehov på hundratals miljoner kronor, synes oss inga bärande skäl kunna anföras mot att även de lån, som utlämnas med statlig kreditgaranti till den mindre företagsamheten, beredes en dylik företrädesrätt.

Vi vill i detta sammanhang understryka att de lån, som utlämnas med statlig kreditgaranti, i hög grad är ägnade att motverka en avfolkning av landsbygden och dess tätorter, och de bidrager därigenom till att minska behovet av bostadsbyggande, särskilt i större städer där bostadsbrist råder.

Den omständigheten att de lån, som totalt kan utlämnas med statlig kreditgaranti, representerar en mindre del av småföretagsamhetens sammanlagda kreditbehov synes icke utgöra något bärande skäl mot vårt önskemål.

Tvärtom utgör den ett motiv för att genomföra den av oss förordade prioriteringen.

Vidare bör framhållas, att ett utlämnande av kreditgarantilånen utan hinder av gällande kreditrestriktioner är starkt motiverat med hänsyn till att kreditgarantien tillkommit som en ersättning för en ökad statlig långivning över kapitalbudgeten. Det framstår som föga rationellt att införa en statlig kreditgaranti till småföretagsamheten i stället för en motsvarande ökning av den statliga långivningen och sedan icke säkerställa att denna kreditgaranti kan helt utnyttjas.

Slutligen må anföras, att ett utlämnande av kreditgarantilånen utan hinder av kreditrestriktionerna skulle medföra en icke oväsentlig lättnad vid handläggningen av dessa lån.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta som sin mening uttala, att de lån till den mindre företagsamheten inom hantverk, industri, jordbruk och trädgårdsnäring, som utlämnas mot statlig kreditgaranti, skall utgå utan hinder av gällande kreditrestriktioner.

Stockholm den 25 januari 1957

Lars Eliasson

Torsten Andersson